

Obsah

1	Stručně z historie LabVIEW	11
1.1	Vznik LabVIEW	12
1.2	Vývoj LabVIEW	13
2	Popis a princip vývojového prostředí LabVIEW	17
2.1	LabVIEW – nástroj virtuální instrumentace	18
2.2	Spuštění programu LabVIEW	18
2.2.1	Úvodní obrazovka LabVIEW	18
2.2.2	Zdroje informací a příkladů	20
2.2.3	Uživatelské rozhraní	21
2.3	Čelní panel (Front Panel)	23
2.3.1	Obrazovka čelního panelu	23
2.3.2	Nástrojová lišta čelního panelu	24
2.3.3	Prvky čelního panelu	25
2.4	Blokový diagram (Block Diagram)	26
2.4.1	Obrazovka blokového diagramu	26
2.4.2	Nástrojová lišta blokového diagramu	27
2.4.3	Prvky blokového diagramu	28
2.4.4	Ikona a konektor VI	33
2.5	Palety	33
2.5.1	Paleta Tools	33
2.5.2	Paleta Controls	35
2.5.3	Paleta Functions	38
2.6	Vytvoření prvního virtuálního přístroje (VI)	41
2.6.1	Úvodní kroky pro vytvoření VI	41
2.6.2	Vytvoření čelního panelu VI	42
2.6.3	Vytvoření blokového diagramu VI	44
2.7	Datový tok (Data Flow)	49
2.7.1	Jednoduchý VI s datovým tokem	49
2.7.2	Složitější VI s datovým tokem	53
2.7.3	Datové typy	63
3	Práce se SubVI	69
3.1	Příklad vytvoření SubVI	70

3.2	Ikona a konektor	75
3.2.1	Editace ikony a konektoru	75
3.2.2	Přiřazení terminálů ovládacím a zobrazovacím prvkům	77
3.3	Vytvoření SubVI	81
3.3.1	Vytvoření SubVI z VI	81
3.3.2	Vytvoření SubVI výběrem části jiného VI	84
3.4	Okno hierarchie VI (VI Hierarchy)	88
3.5	Nastavení některých vlastností SubVI (priorita, reentrantnost)	89
4	Programové struktury	95
4.1	Smyčka For (For Loop)	97
4.2	Smyčka While (While Loop)	99
4.3	Posuvný registr a zpětnovazební uzel	103
4.3.1	Posuvný registr (Shift Register)	104
4.3.2	Zpětnovazební uzel (Feedback Node)	106
4.4	Struktura Case	107
4.5	Struktura Sequence	116
4.6	Struktura Formula Node	119
4.7	MathScript	123
5	Řetězce, pole a klastry	127
5.1	Řetězec (String)	128
5.1.1	Příklady práce s řetězci	131
5.1.2	Příklady převodu řetězce na jiný datový typ a naopak	133
5.2	Pole (Array)	134
5.2.1	Vložení pole do VI	135
5.2.2	Vícerozměrná pole	138
5.2.3	Příklady polí	139
5.2.4	Funkce pro práce s polem	142
5.2.5	Polymorfismus	144
5.3	Klastr (Cluster)	145
5.3.1	Příklady klastrů	145
5.3.2	Funkce pro práce s klastrem	147
6	Práce s datovými soubory (File I/O)	151
6.1	Funkce pro práci se souborem	152
6.2	Příklady zápisu dat do souboru	154

6.3	Příklady čtení dat ze souboru	158
6.4	Formáty souborů	160
7	Grafické zobrazovače	161
7.1	Základní typy grafických zobrazovačů	162
7.1.1	Zobrazovač Waveform Chart	163
7.1.2	Zobrazovač Waveform Graph	164
7.1.3	Zobrazovač XY Graph	166
7.2	Volba parametrů grafických zobrazovačů	168
7.3	Export obrázků z grafických zobrazovačů	170
8	Některé další funkce LabVIEW	173
8.1	Property Node a Invoke Node	174
8.2	Funkce pro zvuk	175
8.3	Funkce pro zobrazování a grafiku	176
9	Pořizování dat (Data Acquisition – DAQ)	179
9.1	MAX pro DAQ v prostředí LabVIEW	180
9.2	Vytvoření úlohy NI-DAQmx v MAX	183
9.3	Využití funkce DAQ Assistant v LabVIEW	183
10	Příklady aplikací	185
10.1	Experimentální USB karta Velleman K8055	186
10.1.1	Základní popis karty K8055	187
10.1.2	Základní programové vybavení	190
10.1.3	Programování v LabVIEW	192
10.2	Multifunkční karta NI USB-6008/6009	195
10.2.1	Popis multifunkční karty	196
10.2.2	Instalace programového vybavení	200
10.2.3	Konfigurace karty v MAX	201
10.2.4	Vytvoření úlohy v MAX	203
10.2.5	Příklady použití karty v LabVIEW	205
10.3	Číslicový multimetr (DMM) NI USB-4065	214
10.3.1	Základní popis DMM NI USB-4065	214
10.3.2	Instalace DMM NI USB-4065	216
10.3.3	Měření s DMM NI USB-4065	217

10.3.4	Aplikace DMM NI USB-4065 se základním programovým vybavením	218
10.3.5	Aplikace DMM NI USB-4065 v LabVIEW	220
11	Využití LabVIEW pro řízení a další aplikace	225
11.1	Řídicí systémy (PLC a PAC)	226
11.2	Robot LEGO MINDSTORMS NXT a LabVIEW	227
	Rejstřík	234
	Příloha	237
	Literatura	241

Slovníček některých pojmů a zkratk

block diagram	blokový diagram
CPU (<i>Central Processor Unit</i>)	centrální procesorová jednotka
DAQ (<i>Data Acquisition</i>)	zpracování, získávání dat, údajů
digitální (data)	číslicová (data), vyjádřená čísla
DSP (<i>Digital Signal Processing</i>)	zpracování číslicových (digitálních) dat
FPGA (<i>Field Programmable Gate Array</i>)	programovatelné logické pole
front panel	čelní panel
GPIO (<i>General Purpose Interface Bus</i>)	druh přístrojové sběrnice (viz např. [12])
klastr	z angl. cluster - seskupení, trs
label	popisek
LabVIEW (<i>Laboratory Virtual Instruments Engineering Workbench</i>)	laboratorní pracoviště virtuálních přístrojů
LV – viz LabVIEW	
modální	přizpůsobený, podle způsobu
pixel	z angl. picture element - prvek obrazu
SubVI	podprogram
PAC (<i>Programmable Automation Controller</i>)	řídící automat, řídicí systém
PC (<i>Personal Computer</i>)	osobní počítač
PLC (<i>Programmable Logic Controller</i>)	logický automat, řídicí systém
reentrantní (běh)	vícenásobné (paralelní) spouštění VI
ŘS	řídící systém
USB (<i>Universal Serial Bus</i>)	druh přístrojové sběrnice (viz např. [12])
VI (<i>Virtual Instrument</i>)	virtuální (zdánlivý) přístroj
1D, 2D, 3D	1-, 2-, 3rozměrný (-dimenzionální)

Konvence ovládání

	předpokládá se běžná funkce myši (tzn. pro praváky)
klik (kliknutí)	krátký stisk levého tlačítka myši v souvislosti s ukázáním kurzoru (šipky, ručky apod.) na zvolený objekt menu apod.
dvojklik	dvojitý krátký stisk levého tlačítka myši
kliknutí pravého tlačítka	vyvolání menu při kliknutí na objekt
pop-up menu	rozbalovací (roletové) menu (nabídka)

Typografické konvence

- » označení postupu při volbě položek menu nebo přechodu mezi dialogovými okny, Např. postup **File»Page Setup»Options** navede do rozbalovacího menu **File**, dále pak ke zvolení položky **Page Setup** a na konec k výběru **Options** v dialogovém okně.
- tučně** označení položky, která musí být vybrána nebo na kterou musí uživatel kliknout – např. položka v menu nebo nabídka v dialogovém okně.
- kurzíva* poznámka doplňující předchozí text. Takto je rovněž psána poznámka nebo postup pro starší verzi LabVIEW.
- monospace text nebo znaky, které se zadávají z klávesnice, části programového kódu a názvy disků, cest, složek a souborů.
- monospace tučně** programem zobrazované zprávy, texty a hlášení.
- <Enter> označení tlačítka nebo kombinace tlačítek (znázorněné spojovacím znakem +) na klávesnici, které se má použít nebo stisknout (např. <Ctrl+E> značí současný stisk tlačítka <Ctrl> a tlačítka <E>). Tam, kde nehrozí nedorozumění (v Seznamu klávesových zkratk v Příloze A), jsou hranaté závorky vypuštěny.

POJIŠŤOVNA? CHYBA NA 6598. ŘÁDKU V PROGRAMU?
NE, TATÍNEK UŽ S NÁMI NEBYDLÍ...!

Předmluva

Tato publikace vznikla s cílem předložit českému (a lze věřit, že i slovenskému) čtenáři z řad studentů i profesních pracovníků první ucelenější publikaci o základních funkcích a využití moderního vývojového programového prostředí LabVIEW firmy National Instruments. Inspirací byly i podněty z vlastních zkušeností při vytváření aplikací, z vlastních chyb plynoucích často z nevědomosti a zejména pak ze zkušeností dalších uživatelů.

Přestože programové prostředí LabVIEW se používá již řadu let, na našem knižním trhu dosud chyběla uživatelská příručka v českém (příp. ve slovenském) jazyce. K dispozici je vlastně „jen“ oficiální překlad základní firemní příručky „LabVIEW Getting Started“. Autorský kolektiv pod vedením Ing. J. Vlacha si dal za cíl sestavit příručku, která by dala začátečníkům významný podnět k používání velmi silného nástroje, za který je LabVIEW považován, a pokročilým inspiraci pro další činnost či případně kritické podněty. Publikace má rovněž za cíl popsat (příp. přiblížit) některé prvky prostředí, které není lokalizováno do češtiny, a hlavní používané pojmy v anglickém jazyce přeložit do češtiny.

Významným impulzem k pojetí této knihy se stala publikace Roberta H. Bishopa z Texaské univerzity v Austinu (USA) „LabVIEW 8 Student Edition“ (viz [3]). Další inspirací byla skripta Mgr. Jiřího Pechouška z Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (viz [8]) a Doc. Ing. Jana Žídka, CSc., z Vysoké školy báňské-Technické univerzity v Ostravě (viz [15]), kterým tímto autoři vyjadřují své poděkování.

Poděkování patří rovněž RNDr. Viktorii Vlachové za proložení textu ilustracemi, které čtenáři vždy včas připomenou, že „nejen vědou (a počítačem) živ jest člověk“.

Velký dík patří rovněž Ing. Radimovi Štefanovi z firmy National Instruments (Czech Republic) v Praze za významnou podporu a podnětné připomínky.

Za autorský kolektiv: Ing. Jaroslav Vlach

V Jablonci nad Nisou dne 28. října 2008

Poznámka: Text publikace je psán s přihlédnutím k verzi LabVIEW 8 a vyšší.

Je-li to třeba zdůraznit (třeba při odkazu na starší verzi LabVIEW), je poznámka psána kurzívou.

„Příklad není jednou z cest ve vzdělávání. Je to ta jediná cesta.“

Albert Einstein